

# Käyttöturvallisuustiedote

## 1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 09.10.2015

Versionumero 13

Tarkistus: 24.07.2015

### KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

- **1.1 Tuotetunniste**
- **Kauppanimike:** Certanium 423T 1.6mm 24031
- **Artikkelinumero:** 24031
- **1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**  
Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **Aineen / valmisteiden käyttö** Metallinkäsittelyaine
- **1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**
- **Valmistaja/toimittaja:**  
Jasper Oy  
Kolmenkulmantie 20  
33470 Ylöjärvi  
  
Puh 03-3450 580  
Fax 03-3451 075  
Sähköposti [jasper@kenttuotteet.fi](mailto:jasper@kenttuotteet.fi)  
[www.kenttuotteet.fi](http://www.kenttuotteet.fi)  
Hätä tiedonanto: 09-471 977 (Valtakunnallinen myrkytystietokeskus)
- **1.4 Häät puhelinnumero:** Puh 09-471 977

### KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

- **2.1 Aineen tai seoksen luokitus**
- **Luokitus asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti**



GHS08 terveysvaara

STOT RE 2 H373 Saattaa vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.



GHS09 ympäristö

Aquatic Acute 1 H400 Erittäin myrkyllistä vesieläimille.

- **Luokitus direktiivin 67/548/ETY tai direktiivin 1999/45/EY mukaisesti**

Tarpeeton.



Xn; Haitallinen

R48: Pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle.

- **Erikoisseloste ihmisiä ja ympäristöä koskevista vaaroista:**

Tuote on Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaisen merkintävelvollisuuden alainen direktiivin "Yleinen luokitusdirektiivi EU:n valmisteille" viimeksi korjatun version mukaisesti.

- **Luokitusjärjestelmä:**

Luokitus vastaa voimassaolevaa EU-listaa, sitä on kuitenkin täydennetty ammattikirjallisuudesta ja yrityksiltä saaduilla tiedoilla.

- **2.2 Merkinnät**
- **Merkinnät asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti tarpeeton**
- **Varoitusmerkit**



GHS08



GHS09

- **Huomiosana** Varoitus

- **Vaaran määräävät komponentit etiketeissä:**  
Manganeesi

(jatkuu sivulla 2)

SFJ

# Käyttöturvallisuustiedote

## 1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 09.10.2015

Versionumero 13

Tarkistus: 24.07.2015

**Kauppanimike: Certanium 423T 1.6mm 24031**

(jatkuu sivulla 1)

**Vaaralausekkeet**

H373 Saattaa vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.  
H400 Erittäin myrkyllistä vesieläölle.

**Turvausekkeet**

P261 Vältä sumun/höyryn/suihkeen hengittämistä.  
P273 Vältettävä päästämistä ympäristöön.  
P314 Hakeudu lääkäriin, jos ilmenee pahoinvointia.  
P402+P404 Varastoi kuivassa paikassa. Varastoi suljettuna.  
P501 Säilytä säiliö(t) noudattaen paikallisia/alueellisia/kansallisia/kansainvälisiä määräyksiä.

**KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista**
**3.2 Kemialliset ominaisuudet: Seokset**

**Selostus:** Seuraavista aineista koostuva seos, jossa vaarattomia lisäaineita.

**Sisältää vaarallisia aineita:**

CAS: 7440-50-8 EINECS: 231-159-6	copper F R11; N R50 Flam. Sol. 1, H228; Aquatic Acute 1, H400	75-100%
CAS: 7439-96-5 EINECS: 231-105-1	Manganese Xn R48 STOT RE 2, H373	10-25%
CAS: 7440-21-3 EINECS: 231-130-8	Silicon, containing more than 99.99 per cent by weight of silicon F R11 Flam. Sol. 2, H228	1-10%

**Lisätietoja:** Annettujen turvaohjeiden sanamuoto kappaleesta 16.

**KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet**
**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**

**hengitettyä:** Huolehdi raittiin ilman saannista. Oireiden esiintyessä pyydettyä lääkärin apua.

**ihokosketuksessa:**

Pestävä heti vedellä ja saippualla ja huuhdettava hyvin.  
Käännyttävä lääkärin puoleen, mikäli iho on jatkuvasti ärsyyntynyt.

**aineen päästyä silmiin:**

Silmiä huuhdotaan luomet auki juoksevan veden alla useita minutteja. Oireiden kestäessä käännyttään lääkärin puoleen.

**4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

**4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet**

Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

**KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet**
**5.1 Sammutusaineet**
**Sopivat sammutusaineet**

CO<sub>2</sub>, kuivakemikaalisammutin tai vesisumu. Suuremmat palot torjutaan vesisumu alkoholeihin tehottomalla vaahdolla.  
Palontorjuntatoimenpiteet ympäristöä vastaavasti.

**5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat** Kuumennettaessa tai tulipalossa myrkylliset kaasut mahdollisia.

**5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet**
**Erikoinen suojarustus:**

Räjähdyks- ja palokaasuja ei saa hengittää.  
Käytettävä ulkoilmasta riippumatonta hengityssuojainta.

**Lisätiedot** Saastunut sammutusvesi on kerättävä erikseen, sitä ei saa päästää viemäristöön.

**KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuspäästöissä**
**6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**

Käytettävä suojarustusta. Suojautumattomat henkilöt pidettävä loitolla.

**6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet:**

Jos ainetta on päässyt viemäriin tai vesistöön, ilmoitettava asianomaiselle virastolle.  
Estettävä pääsy viemäriin/pintavesiin/pohjaveteen.

(jatkuu sivulla 3)

# Käyttöturvallisuustiedote

## 1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 09.10.2015

Versionumero 13

Tarkistus: 24.07.2015

**Kauppanimike: Certanium 423T 1.6mm 24031**

(jatkuu sivulla 2)

### 6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet:

Otetaan talteen tai viedään hävitettäväksi sopivissa astioissa.  
Saastunut aine on jätteenä hävitettävä kohdan 13 mukaisesti.

### 6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Turvallista käsittelyä koskevia ohjeita kappaleessa 7.  
Henkilökohtaista suojavarustusta koskevia ohjeita kappaleessa 8.

## KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

### 7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Vältettävä pölyämistä.  
Huolehdittava hyvästä tuuletuksesta/imusta työpaikalla.  
**Palo- ja räjähdysuojaohteet:** Erikoistoimenpiteitä ei tarvita.

### 7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

#### Varastointi:

**Varastotiloille ja säiliöille asetettavat vaatimukset:** Säilytettävä viileässä paikassa.

#### Yhteisvarastointiohjeet:

Ei saa varastoida yhdessä happojen kanssa.  
Ei saa varastoida yhdessä alkaalien (lipeiden) kanssa.

#### Lisätietoja varastointiehtoihin

Varastoitava hyvin suljetuissa astioissa viileässä ja kuivassa paikassa.  
Suojattava kuumuudelta ja välittömältä auringonpaisteelta.

### 7.3 Erityinen loppukäyttö

Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

## KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

**Lisäohjeita teknisten laitteiden varustukseen:** Ei muita tietoja, ks. kohta 7.

### 8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

**Aineosat työpaikkakohtaisin valvottavin raja-arvoin:**

#### copper

HTP (SF)	Pitkäaikaisarvo: 1 mg/m <sup>3</sup>
	Cu

#### Manganese

HTP (SF)	Pitkäaikaisarvo: 0,2* 0,02** mg/m <sup>3</sup>
	Mn, *hengittävä pöly, **alveolijae

### DNEL-arvot

#### copper

Dermaali	Acute-systemic	273 mg/kg (Worker)
	Long term systemic	137 mg/kg (Worker)
Inhaloituna	Acute-systemic	20 mg/m <sup>3</sup> (Worker)

### PNEC-arvot

#### copper

PNEC	0,0078 mg/l (Aqua (freshwater))
	0,0052 mg/l (Aqua (marine water))
	87 mg/kg (Freshwater sediment)
	676 mg/kg (Marine water sediment)
	65,5 mg/kg (Soil)

**Lisäohjeet:** Tiedot perustuvat valmistushetkellä voimassaoleviin luetteloihin.

### 8.2 Altistumisen ehkäiseminen

#### Henkilökohtainen suojavarustus:

#### Yleiset suoja- ja hygieniatoimenpiteet:

Pidettävä loitolla elintarvikkeista, juomista ja rehuista.  
Kädet on pestävä ennen taukoja ja työn päätyttyä.

#### Hengityssuoja: I

Lyhytaikaisessa tai vähäisessä altistuksessa hengityssuojasuodin; intensiivisessä tai pitempiaikaisessa rasituksessa ulkoilmasta riippumaton hengityssuojain.

Suodin P2.  
Suodin P3.

(jatkuu sivulla 4)

# Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 09.10.2015

Versionumero 13

Tarkistus: 24.07.2015

**Kauppanimike: Certanium 423T 1.6mm 24031**

(jatkuu sivulla 3)

**Käsisuojus: I**

Käsineet / lämpöä eristävät.

Käsinemateriaalin tulee olla tuotetta/ainetta/valmistetta kestävä ja läpäisemätöntä.

Puuttuvien testien vuoksi suositusta soveltuvasta suojakäsinemateriaalista tuotteelle/ valmistellelle / kemikaalisekoitteelle ei voida antaa.

Suojakäsinemateriaalin valinnassa on otettava huomioon läpäisyajat, läpäisevyyskerroin ja kuluminen.

**Käsinemateriaali**

Soveltuvan käsinetyypin valikoima ei riipu yksinomaan materiaalista vaan myös muista laatuominaisuuksista ja vaihtelee eri valmistajilla.

Koska tuote on valmiste, joka koostuu eri aineista, ei suojakäsinemateriaalin kestävyys ole ennalta arvioitavissa vaan pitää tarkistaa ennen käyttöä.

**Käsinemateriaalin läpäisy aika** Tarkka läpäisy aika on selvitettävä suojakäsinevalmistajalta ja sitä on noudatettava.

**Silmäsuojus: I**

Kasvosuojain



Suojalasit.

**Kehosuojus:**

Työsuojavaatetus.

lämpöä kestävä suojavaatetus.

**KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet**
**9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot**
**Yleiset ohjeet**
**Olomuoto:**

Muoto: I

kiinteä

Väri: I

tuotenimikkeen mukainen

**Haju: I**

hajuton

**Hajukynnys:**

Ei määrätty.

**pH-arvo:**

Ei voida käyttää.

**Tilanmuutos**

Sulamispiste/sulamisaalue:

600 - 655 °C

Kiehumispiste/kiehumisaalue:

ei määrätty

**Leimahduspiste:**

ei voida käyttää

**Syttyvyys (kiinteä, kaasumainen):**

Ei määrätty.

**Syttymislämpötila:**

Hajaantumislämpötila:

Ei määrätty.

**Itsesyttyvyys:**

Tuote ei ole itsestään syttyvä.

**Räjähdyksvaara:**

Tuote ei ole räjähdysvaarallinen.

**Räjähdyksrajat:**

alempi:

Ei määrätty.

ylempi:

Ei määrätty.

**Höyrypaine:**

Ei voida käyttää.

**Tiheys 20 °C lämpötilassa:**
6-9 g/cm<sup>3</sup>
**Suhteellinen tiheys**

Ei määrätty.

**Höyryn tiheys**

Ei voida käyttää.

**Höyrytymisnopeus**

Ei voida käyttää.

**Liukenevuus/sekoittuvuus**

veteen:

liukenematon

**Jakaantumiskerroin (-oktanoliv/vesi):** Ei määrätty.

**Viskositeetti:**

dynaaminen:

Ei voida käyttää.

kinemaattinen:

Ei voida käyttää.

(jatkuu sivulla 5)

**Käyttöturvallisuustiedote**

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 09.10.2015

Versionumero 13

Tarkistus: 24.07.2015

**Kauppanimike: Certanium 423T 1.6mm 24031**

(jatkuu sivulla 4)

- **Liuteainepitoisuus:**
- **Orgaaniset liuoteaineet:** NIL VOC
- **9.2 Muut tiedot** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

**KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus**

- **10.1 Reaktiivisuus**
- **10.2 Kemiallinen stabiilisuus**
- **Terminen hajoavuus / vältettävät olosuhteet:** Ei hajaantumista määrystenmukaisessa käytössä.
- **10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus** Ei tiedossa vaarallisia reaktioita.
- **10.4 Vältettävät olosuhteet** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **10.5 Yhteensopimattomat materiaalit:**  
happo  
Alkaliin kanssa
- **10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet:**  
Kuumennettaessa tai tulipalossa myrkylliset kaasut mahdollisia.  
Hiilimonoksidi ja hiilidioksidi  
Typpioksidit (NOx)

**KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot**

- **11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista**
  - **Välitön myrkyllisyys**
  - **Luokittelurelevantti LD/LC50-arvot:**
- |  |      |                  |
|--|------|------------------|
| <b>Manganese</b>   |      |                  |
| Oraali   | LD50 | 9000 mg/kg (Rat) |
| <b>Silicon, containing more than 99.99 per cent by weight of silicon</b> |      |                  |
| Oraali   | LD50 | 3160 mg/kg (Rat) |
- **Ensisijainen ärsyttävä vaikutus:**
  - **Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys**
  - **herkistyminen:**
  - **Toksikologisia lisätietoja:** keuhkovaurion vaara nieltäessä
  - **Elinikäinen myrkyllisyys – toistuva altistuminen**  
Saattaa vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.

**KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle**

- **12.1 Myrkyllisyys**
  - **Vesimyrkyllisyys:**
- |                  |                     |
|------------------|---------------------|
| <b>Manganese</b> |                     |
| EC50 (48hr)      | 40 mg/l (Crustacea) |
- **Ekologisia lisätietoja:**
  - **Yleisohjeita:**  
Vesistövaarallisuusluokka 2 (Oma luokitus): vesistöä vaarantava.  
Estetään pääsy pohjaveteen, vesistöihin, viemäristöön.  
Juomavesi vaarantuu jo pienten määrien päästessä maaperään.

**KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat**

- **13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**
- **Suositus:** Ei voida hävittää yhdessä talousjätteiden kanssa. Ei saa päästää viemäristöön.
- **Puhdistamattomat pakkaukset:**
- **Suositus:** Hävitettävä virallisten määrysten mukaisesti.

SFJ

(jatkuu sivulla 6)

# Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 09.10.2015

Versionumero 13

Tarkistus: 24.07.2015

**Kauppanimike: Certanium 423T 1.6mm 24031**

(jatkuu sivulla 5)

## KOHTA 14: Kuljetustiedot

- **14.1 YK-numero**
- ADR, ADN, IMDG, IATA tarpeeton
- **14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi**
- ADR, ADN, IMDG, IATA tarpeeton
- **14.3 Kuljetuksen vaaraluokka**
- ADR, ADN, IMDG, IATA
- luokka tarpeeton
- **14.4 Pakkausryhmä**
- ADR, IMDG, IATA tarpeeton
- **14.5 Ympäristövaarat:**
- Marine pollutant: Ei
- Kuljetus/lisätietoja: Ei vaarallinen aine ylläolevien asetusten mukaisesti
- UN "Model Regulation": tarpeeton

## KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

- **15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**
- Kansalliset määräykset:
- Tekniset ohjeet ilma:

Luokka	osuus %
III	92,0

- Vesivaarallisuusluokka: WGK 2 (Oma luokitus): vettä vaarantava.

## KOHTA 16: Muut tiedot

Annetut tiedot perustuvat tähänhetkisiin tietoihimme. Ne eivät kuitenkaan anna takuuta tuotteen ominaisuuksista eivätkä aikaansaa sopimuksellista oikeussuhdetta.

### Asiaankuuluvat lausekkeet

- H228 Syttyvä kiinteä aine.
- H373 Saattaa vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.
- H400 Erittäin myrkyllistä vesieläimille.
- R11 Helposti syttyvää.
- R48 Pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle.
- R50 Erittäin myrkyllistä vesieläimille.

### Näyttelyalue ohjelehti: Ympäristönsuojeluosasto

### Lyhenteet ja lyhytnimet:

- ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
- IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
- IATA: International Air Transport Association
- GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals
- EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
- ELINCS: European List of Notified Chemical Substances
- CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)
- DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)
- PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)
- LC50: Lethal concentration, 50 percent
- LD50: Lethal dose, 50 percent
- PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic
- vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative